

17/066
29-3-62
57
13

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
'S-GRAVENHAGE

Zijner Excellentie
de Heer Minister-President
Voorzitter van de Raad van
Ministers.

c.c. alle Ministers

Directie/Afdeling: DGES

Datum: 28 maart 1962

Onderwerp: Europese Integratie

Kenmerk: 48.311

Foto-no: F. 4100/62

MR 30 maart '62/d

TER INFORMATIE VAN DE MINISTERRAAD.

./.

Ik moge Uw aandacht vragen voor bijgaande conclusies van hetgeen in de vergadering van de Coördinatie Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen op 26 maart jl. is besproken, inzake de agenda voor de EEG-Raadsvergadering van 2 en 3 april a.s.

./.

Tevens doe ik U hiernevens toekomen een overzicht van enkele problemen, die in de Raadsvergadering van 4 april a.s., welke aan landbouwvraagstukken is gewijd, aan de orde zullen komen.

Spoedshalve is een exemplaar van deze brief rechtstreeks aan de Leden van de Ministerraad gezonden.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

w.g. J.Luns.

Conclusies van de Coördinatie Commissie omtrent de voornaamste agendapunten voor de Raadsvergadering van 2 en 3 april 1962.

Fusie der executieven.

In de Coördinatie Commissie werd de vraag aan de orde gesteld of het zinvol was van Nederlandse zijde op handhaving van deze kwestie op de agenda van de a.s. Raadsvergadering te insisteren, waar de mogelijkheid van een materieel debat terzake algemeen werd ontkend.

De vergadering was van mening dat het, mede in verband met eventuele reacties in het Europese en het Nederlandse parlement, niet verantwoord zou zijn dit vraagstuk van de agenda af te voeren. Daar deze problematiek in het verband van de toetreding van nieuwe leden aan actualiteit zal winnen, is het zaak zoveel mogelijk tijd te winnen.

Het werd derhalve nuttig geacht dat de Raad een korte discussie over de procedure zou voeren, welke zou kunnen uitmonden in een opdracht aan de Permanent Vertegenwoordigers om - ter voorbereiding van een materiële gedachtenwisseling van de Raad - de ingewonnen adviezen van de executieven en van het Parlement te analyseren en de door de zes Regeringen ingenomen standpunten te formuleren.

Afrika-politiek

Aan de hand van een nota van Buitenlandse Zaken, welke de door de Duitse aanvaarding van de vrijhandelszone-constructie gewijzigde situatie analyseert, werd de Nederlandse houding t.a.v. de Afrikaanse associatie opnieuw onder ogen gezien. Zoals in bijlage dezes wordt aangegeven is het feitelijk onderscheid tussen de Duitse en Nederlandse opvattingen eerder van principiële dan van materiële aard. De nota concludeert, dat er voorshands geen reden is de Nederlandse oppositie tegen de vrijhandelszone-constructie op te geven. Het lijkt echter van belang, dat de Nederlandse delegatie naar de a.s. Raadsvergadering een aantal pertinente vragen stelt over de gevolgen van een vrijhandelszone-constructie ten einde de andere - en met name de Duitse - delegaties te dwingen zich de consequenties van hun standpunt te realiseren.

De Coördinatie Commissie kon zich verenigen met de strekking en de conclusies van de nota. Onder meer zouden de volgende vragen in de Raad kunnen worden gesteld:

1. Wordt thans algemeen geaccepteerd dat na toetreding van het V.K. tot de Gemeenschap ook de Brits-Afrikaanse gebieden de voordelen van een eventuele VHZ deelachtig zullen worden? Minister Couve de Murville heeft in een vorige Raadszitting op een desbetreffende vraag geen duidelijk antwoord willen geven.
2. Het moet eveneens vaststaan, dat de geassocieerde landen tegen dit non-discriminatie beginsel geen veto kunnen uitspreken.

3. Wil men tegen toekomstige marktversturende invoeren uit de Afrikaanse landen zich de mogelijkheid van vrijwaringsmaatregelen voorbehouden, welke misschien restrictiever en in elk geval willekeuriger zullen uitwerken dan de barrière van het gemeenschappelijk buitentarief?
4. Gezien de algemene aanvaarding van een verlaging van het buitentarief van enkele nader vast te stellen produkten, zou het wenselijk zijn te weten of men hierbij denkt - zoals de Commissie in haar voorstel van juli 1961-aan koffie, bananen en cacao of aan een grotere groep tropische produkten.
5. Zou een volledige VHZ in het GATT acceptabel zijn? Bepaalde inlichtingen wijzen er op dat terzake in het GATT grote ongerustheid bestaat die de cohesie binnen de organisatie in gevaar zou brengen. Een VHZ zou wellicht aanvaardbaar zijn indien deze een duidelijk aflopend karakter zou dragen en onder controle van het GATT - d.w.z. met een waiver - zou staan.
6. De belangrijkste vraag is evenwel hoe de Duitse delegatie zich voorstelt op den duur van de VHZ-constructie af te komen, zoals zij in de jongste Raadsvergadering heeft verklaard te willen nastreven. In de komende 5-jaar periode immers zullen de uit de VHZ voortvloeiende preferenties door interne tariefafbraak en aanpassing aan het buitentarief worden vergroot, in plaats van geleidelijk verminderd. Wil men niet over 5 jaar voor dezelfde moeilijkheden staan dan dient de tijdelijkheid van het systeem te worden ingebouwd in de nieuwe toepassingsovereenkomst(en). Ook van Nederlandse zijde moet worden nagegaan hoe wij de tijdelijke tariefpreferenties voor bepaalde tropische produkten, welke wij bereid zijn toe te staan, wensen te behandelen.

Overwegende, dat het praktisch niet mogelijk is de geassocieerde landen de thans bestaande preferenties te ontnemen, zou kunnen worden gedacht aan het bevriezen van de huidige preferentiële marge.

Vergelijking van Duitse en Nederlandse standpunten
t.a.v. het handelspolitieke regime toepasselijk in
het kader van de Afrikaanse associatie.

- a. De Bondsrepubliek heeft - onder verwerping van een preferentieel stelsel op lange termijn - ingestemd met voortzetting van de vrijhandelszone-constructie voor een beperkte periode van 5 jaar.
- Nederland is bereid voor een periode van 5 jaar waar zulks nodig en effectief mocht blijken, preferentiële regelingen van aflopende aard voor bepaalde tropische produkten te aanvaarden.
- Waar de geassocieerde landen - op enkele uitzonderingen na - slechts tropische produkten exporteren, is het materiële verschil in effect tussen beide opvattingen gering. Politiek is dit verschil echter wel van belang; bovendien wordt het ook materieel belangrijker indien men rekening houdt met een gelijke behandeling van de Afrikaanse Gemeenebestanden, daar deze (Nigeria, Ghana, Tanganyika) een hoger niveau van industrialisatie hebben bereikt.
- b. Duitsland stelt voor zijn aanvaarding van een VHZ-regime de voorwaarde dat het buitentarief voor een aantal tropische produkten wordt gehalveerd.
- Nederland maakt zijn aanvaarding van de versnelde invoering van de totale preferentie voor een aantal tropische produkten afhankelijk van dezelfde voorwaarde waarbij, zonder aan dit percentage per produkt vast te houden, eveneens wordt gedacht aan een tariefverlaging in de orde van grootte van 50 %.
- c. Ofschoon zulks aanvankelijk was aangekondigd als compensatie voor het verlies van de uit de VHZ voortvloeiende preferenties, handhaaft de Bondsrepubliek het aanbod van aanvullende Gemeenschapssteun van \$ 100 miljoen voor 5 jaar, mede ten behoeve van overgangshulp aan bepaalde tropische produkten.
- Nederland heeft zich destijds bij deze Duitse gedachte aangesloten en is nog steeds bereid ter compensatie van te derven preferentie-voordelen van de geassocieerde landen aan een dergelijke overgangshulp mede te werken in diende produktenstudies de noodzaak van aanvullende financiële steun aantonen.

Betreft: Vaststelling van de teksten der landbouwverordeningen
(Raad E.E.G. op 4 april a.s.)

Naar aanleiding van de vaststelling der teksten van de op 14 januari j.l. aangenomen landbouwverordeningen, is de Raad van de E.E.G. tijdens haar zitting van 21 en 22 maart j.l. op enkele moeilijkheden gestuit, waarover geen overeenstemming kon worden bereikt. Deze punten zullen op de zitting van 4 april opnieuw aan de orde komen. Het gaat om de volgende gevallen.

1. Stemprocedure voor de vaststelling van de criteria voor de forfaitaire bedragen door de Raad (verordening granen, art. 9, lid 1).

De Raad heeft op haar zitting van december en januari verzuimd de stemprocedure vast te leggen. Frankrijk en de Commissie bepleiten een gekwalificeerde meerderheid, Duitsland bepleit unanimité. Van de zijde van de juristen van de Commissie is wel opgemerkt, dat bij handhaving van de huidige tekst waarschijnlijk art. 148 van het Verdrag van toepassing is (gewone meerderheid).

Materieel lijkt dit punt niet van zoveel gewicht te zijn. Nederland behoeft zich niet te verzetten tegen de door Duitsland verlangde unanimité en evenmin tegen een gekwalificeerde meerderheid.

2. Financiële verordening.

Duitsland zal er waarschijnlijk op staan dat de overeengekomen plafonds voor de financiële bijdragen der Lid-Staten gedurende de eerste drie jaar in de verordening worden vastgelegd. Aangetekend zij, dat in de Raad uitdrukkelijk is overeengekomen, dat deze plafonds niet in de verordening, maar in de notulen van de Raadszitting zullen worden vastgelegd. Er is geen reden hiervan af te wijken.

3. Passage over het beschermingsniveau in de vrijwaringsclausule.

Veel belangrijker dan de hiervoor vermelde twee punten is het meningsverschil dat gerezen is omtrent één van de elementen in de vrijwaringsclausule. In de teksten van 14 januari is in de artikelen over de vrijwaringsclausule een passage opgenomen die door Nederland van essentieel belang werd geacht en op grond waarvan de clausule voor Nederland uiteindelijk aanvaardbaar was. Deze zinsnede houdt in, dat "het niveau van de bescherming die voortvloeit uit de toepassing ervan lager moet zijn dan of ten hoogste gelijk zijn aan het niveau van de bij de in werkingtreding van de verordening bestaande bescherming".

De geciteerde passage wordt door de vijf partnerlanden en de Commissie aangevochten. Betoogd wordt, dat zij slechts hanteerbaar is voor de groenten- en fruitsector, maar niet thuis hoort in de andere verordeningen (granen, varkensvlees, eieren en slachtpluimvee). Aangevoerd wordt, dat het voor laatstgenoemde sectoren niet billijk zou zijn om, waar vroeger geen of nauwelijks bescherming was, de introductie van bescherming met behulp van de vrijwaringsclausule voortaan uit te sluiten. Voorts zou de maatstaf technisch moeilijk hanteerbaar zijn:

in die gevallen waar tot nu toe kwantitatieve restricties werden toegepast, zou het moeilijk zijn om vast te stellen of bij het toepassen van de vrijwaringsclausule de vroegere bescherming al dan niet wordt overschreden.

Een z.g. compromis-voorstel van de vijf landen en de Commissie, inhoudende, dat de bescherming die voortvloeit uit de toepassing van de vrijwaringsclausule "lager moet zijn dan of ten hoogste gelijk zijn aan die welke kon voortvloeien uit de beschermingsmaatregelen waarover de invoerende Lid-Staat voor de in werkingtreding van de verordening beschikte", werd door Nederland niet aanvaard. Deze tekst opent de mogelijkheid om met de tot nu toe bestaande beschermingsmaatregelen elk door het importland gewenste beschermingsniveau na te streven.

Dat Nederland de gewraakte passage in de teksten van 14 januari essentieel achtte voor de aanvaarding der vrijwaringsclausule wordt noch door de partnerlanden, noch door de Commissie betwist. De passage werd op 14 januari voor alle sectoren aanvaard. In het bijzonder in dit geval is er voor Nederland geen aanleiding om af te wijken van zijn algemene gedragslijn om in overeengekomen teksten geen veranderingen aan te brengen.

4. Minimumgrenzen voor de richtprijzen van de granen.

Evenzeer van belang zijn de complicaties gerezen rond de tekst van art. 6 van de graanverordening. Dit betreft de vaststelling van de maxima en de minima voor de richtprijzen van oogst 1962.

(1) Situatieschets

Bij de vaststelling van art. 6 van de graanheffingenverordening op 14 januari j.l. zijn twee fouten gemaakt:

- a. Als minimumprijsgrens voor de Gemeenschap is vastgesteld de richtprijs in het grootste tekortgebied (Marseille) in Frankrijk, welke zodanig dient te worden vastgesteld dat de daaruit afgeleide richtprijs in het grootste overschotgebied 5% hoger ligt dan de aan de producenten gegarandeerde groothandelsprijs voor de oogst 1961.

In de laatste Raadsvergadering is er door de Commissie op gewezen, dat het de bedoeling van de Commissie is geweest als minimumprijsgrens vast te stellen de (afgeleide) richtprijs in het grootste overschotgebied in Frankrijk. De destijds tijdens de Raadsvergadering door de Commissie overgelegde cijfers hadden dan ook betrekking op de (afgeleide) richtprijzen voor het grootste overschotgebied. De vastgestelde tekst klopt dus niet met de door de Commissie overgelegde cijfers.

- b. In de op 14 januari vastgestelde tekst wordt gesteld dat de minimumprijsgrens voor de Gemeenschap moet worden gebaseerd op "het niveau van de minimumprijs die aan de producenten in de groothandel wordt gegarandeerd voor de oogst 1961 in het gebied met het grootste overschot in Frankrijk".

In het overleg tijdens de Raadszitting is van Franse zijde gesteld dat in Frankrijk een groothandelsprijs aan de producenten wordt gegarandeerd en dat deze prijs derhalve niet verhoogd behoeft te worden met de commercialisatiekosten van

N.F. 1,30 per 100 kg. Tijdens nader overleg op expertniveau is gebleken dat dit Franse standpunt niet juist is geweest en dat de producentenprijs wel verhoogd dient te worden met de commercialisatiekosten om te komen tot een groothandelsprijs.

De huidige situatie is nu zo, dat men de tweede fout heeft hersteld door een redactiewijziging, maar dat Frankrijk de de Bondsrepubliek niet mee willen werken aan een herstel van de tweede fout.

Er zijn dus drie mogelijkheden:

- a. Minimumprijsgrenzen tenminste 5% hoger dan het niveau van de prijs die in het stadium van de groothandel overeenkomt met de minimumprijs die aan de producent voor de oogst 1961 werd gegarandeerd in het grootste overschotgebied (Commissie voorstel, waarin beide fouten zijn gecorrigeerd).
- b. Minimumprijsgrenzen tenminste 5% hoger dan de richtprijs in het grootste tekortgebied, waarbij deze laatste richtprijs wordt afgeleid uit de aan de producenten gegarandeerde groothandelsprijs (zonder commercialisatiekosten) in het grootste tekortgebied voor de oogst 1961. (Handhaving van de tekst van 14 januari, waarin beide fouten niet worden gecorrigeerd.)
- c. Minimumprijsgrenzen als onder b. maar met inberekening van commercialisatiekosten (alleen tweede fout wordt gecorrigeerd).

De minimumprijsgrenzen welke hieruit voortvloeien zijn in guldens per 100 kg.:

	<u>Tarwe</u>	<u>Gerst</u>	<u>Rogge</u>
a. Commissievoorstel	f 32,37	f 25,85	f 23,79
b. Tekst 14 januari	f 33,83	f 27,05	f 24,96
c. Idem met commercialisatiekosten	f 34,83	f 28,05	f 25,96

(2) Consequenties voor het Nederlandse graanbeleid voor de oogst 1962.

Voor de voedergranen maakt het geen verschil uit welke minimumprijsgrenzen er worden vastgesteld. Onder elk van de drie oplossingen kunnen de thans geldende drempelprijzen (t.o.v. derde landen ná 1 juli verhoogd met het forfaitaire bedrag) ongewijzigd worden gehandhaafd.

Voor het produkt tarwe maakt het wel verschil uit welke minimumprijsgrens er wordt vastgesteld.

De gedachten gaan in Nederland uit van de volgende prijsopbouw van de tarwe voor de oogst 1962.

Interventieprijs per 1 juli, af-boerderij	f 29,25
Commercialisatiekosten	<u>f 1,65</u>
Interventieprijs op groothandelniveau	f 30,90
Verskil interventieprijs/richtprijs 7%	<u>f 2,35</u>
Richtprijs tarwe bij 17% vocht	f 33,25
Af voor 1% vocht	<u>f 0,40</u>
Richtprijs tarwe bij 16% vocht	f 33,65
(Standaardkwaliteit in de EEG geldt voor tarwe met 16% vocht)	

Een verschil tussen de interventieprijs en de richtprijs van 7% wordt, bij het vervallen van de verplichte bijmenging, noodzakelijk geacht om een voldoende prijsprikkel te scheppen voor het verwerken van Nederlandse tarwe. Is die prikkel te gering, dan lopen wij het risico dat een belangrijk gedeelte van de Nederlandse oogst bij het interventiebureau wordt ingeleverd

Uit bovenstaande prijsopbouw blijkt dat er bij de beide eerste oplossingen geen moeilijkheden ontstaan. Zou echter de minimumprijsgrens voor tarwe worden vastgesteld op f 34,83, dan moet de Nederlandse richtprijs met f 1,20 per 100 kg. worden verhoogd.

In dat geval zou de prijsopbouw, met een afstand tussen interventieprijs en richtprijs van 10% als volgt moeten worden:

Interventieprijs op groothandelsniveau	f 31,--
Vershil interventieprijs/richtprijs 10%	<u>f 3,45</u>
Richtprijs tarwe 17% vocht	f 34,45
Af voor 1% vocht	<u>f 0,40</u>
Richtprijs tarwe bij 16% vocht	f 34,85

De conclusie is, dat de beide eerste oplossingen met de daaruit voortvloeiende minimumprijsgrenzen voor Nederland aanvaardbaar zijn.

De laatste oplossing moet voor Nederland bezwaarlijk worden geacht.

28 maart 1962.